

Ljubljana, 5.9.2017

UGOTOVITVENI SKLEP O REFERENDUMU O DRUGEM TIRU

Programski svet Koalicije civilne družbe SINTEZA-KCD (PS Sinteza)

in

Koordinacijski odbor SVETA ZA CIVILNI NADZOR Projekta drugi tir (KO Sveta)

Člani PS Sinteza in KO Sveta za civilni nadzor na podlagi temeljite razprave na skupni seji obeh organizacijskih oblik civilne družbe (CD) ugotavljamo:

1. Da so bila opozorila SINTEZE-KCD Vladi RS, da se lahko pri projektu železniške povezave Divača – Koper, poenostavljeno poimenovanem »projekt drugi tir«, ponovi plenilski scenarij, poznan iz projekta TEŠ 6, upravičena in utemeljena.
2. Zato ocenjujemo, da je bila zahteva SINTEZE-KCD, da vlada ustanovi poseben nadzorni organ (NO) za projekt »drugi tir«, nujna, saj bi lahko le z nadzorom, v katerem sodelujejo predstavniki CD, preprečili, da politične stranke zavestno ali s svojo indolentnostjo omogočijo nelegalnim združbam vodilno vlogo v izvajanju projekta, veriženje aneksov in cene projekta in nazadnje plenitev znatnega dela javnih sredstev tudi v tem projektu, kot se je to dogajalo v TEŠ 6.
3. Prav tako nujna in smotrna je bila odločitev, da v sodelovanju z drugimi institucijami CD in posamezniki ustanovi Svet za civilni nadzor projekta »drugi tir«, saj vlada RS na številna opozorila in zahteve ni reagirala in ni kazala pripravljenosti za ustanovitev javnega Nadzornega organa (NO) za ta projekt. Obenem pa so obstajali številni indici, da lahko ta projekt postane le paravan oz finančni obvoz za drobitev lastništva Luke Koper in prodor tujega kapitala vanjo. Zato smo glavne cilje delovanja Sveta za civilni nadzor opredelili kot:
 - zahtevo, da vlada odločitve o tem projektu sprejema transparentno in na ustreznih organih ter tako omogoči realno ceno projekta in njegove izvedbe;
 - da takoj ustanovi NO z udeležbo predstavnikov CD ter zagotovi strokoven finančni in politični moritoring izvedbe projekta;
 - da vlada zagotovi, da ta projekt ne bo pomenil drobitev lastništva Luke Koper in prodaje posameznih delov tujemu kapitalu.
4. Uspešna pritegnitev številnih odličnih strokovnjakov v Svet oz njegov KO je omogočila bistveno bolj profesionalen pristop Sveta in razširitev naših zahtev. Te smo v pogajanjih z vlado strnili v naslednjih 5 točk:
 - da vlada z ustrezno finančno revizijo pride do realnih ocen stroškov projekta, ki nikakor ne morejo presežati 800 mio evrov (in ne 1,4 mrd, o katerih je govoril minister Gašperšič);
 - da vlada gradi dvo- in ne eno-tirno železniško povezavo;
 - da zagotovi ustrezno vodenje projekta, saj predvideno podjetje »2TDK« za to ni bilo usposobljeno;

- da se projekt financira iz slovenskih javnih sredstev in mednarodnih posojil, nikakor pa ne na podlagi sofinanciranja drugih držav, ki bi pogojevalo njihovo solastništvo zgrajene infrastrukture;
 - da se zagotovi transparentnost in civilnodružbeni nadzor nad projektom ter takoj ustanovi NO z ustreznimi pristojnostmi in udeležbo predstavnikov CD.
5. Ugotavljamo, da smo v eno-in-polletnem trdem dogovarjanju z vlado večino zastavljenih ciljev dosegli in sicer:
- vlada je opravila finančno revizijo projekta in njegovo vrednost določila na približno 800 – 900 mio evrov;
 - vlada je sprejela sklep, da se gradi dvotirna povezava;
 - vlada zagotavlja, da bo vodenje projekta profesionalno, odločitve pa sprejemane transparentno in na ustreznih institucijah;
 - vlada zatrjuje, da soudeležba zalednih držav pri financiranju projekta ne pomeni dražjih sredstev, predvsem pa ne posledično solastništva zgrajene infrastrukture;
 - vlada bo za potrebe monitoringa in nadzora ustanovila 9-članski Projektni svet (PS) in vanj imenovala člane, ki jih bodo predlagale institucije CD.
6. Do pobude za referendum je prišlo zaradi popolne ignorance in nepripravljenosti vlade, da pravočasno prisluhne argumentom. Čeprav je referendum postal plen političnih strank, je pomagal vršiti pritisk na vlado, da je naredila pomembne korake v pravi smeri (zgoraj). Referendum je evidentno povsem spolitiziran in nepotreben. Postal je celo nevaren, da razvrednoti oz. razveljavi že dosežene sporazume z vlado, predvsem o gospodarni ceni projekta, o dvotirnosti povezave, o takojšnjem začetku in hitri izgradnji, o transparentnem vodenju projekta in njegovem javnem nadzoru. Nevaren pa je tudi, ker ogroža začetek gradnje nove železniške povezave pristanišča z zaledjem. Zato smatramo za potrebno, da v posebni IZJAVI na to opozorimo javnost.

PS SINTEZE-KCD in KO SVETA-DT